

ZPRAVODAJ SMIŘIC, HOLOHLAV A RODOVA

ROČNÍK: 1989 VYŠLO: 15. dubna 1989 ČÍSLO: 2

Program prvomájových oslav v roce 1989:

SOBOTA 29. 4. 20,00 hod. Taneční zábava – Kulturní dům v Černožicích
NEDĚLE 30. 4. 14,00 hod. Promítání pohádek pro děti – kino Máj ve Smiřicích

zveme vás

PONDĚLÍ 1. 5.	7,30 hod.	Budíček
	9,00 hod.	Nástup a řazení průvodu
	9,30 hod.	Májový průvod městem
	9,45 hod.	SLAVNOSTNÍ PROJEV
	10,15 hod.	Koncert žakovského dechového orchestru lidové školy umění ve Smiřicích a dechového orchestru Eduarda Bělíny
	11,00 hod.	Soutěž v cyklokrosu na malém stadionu Den otevřených dveří v Městském domě pionýrů a mládeže
ÚTERÝ 2. 5.	19,00 hod.	Pořad vokálně instrumentální skupiny LOKÁLKA s programem „Sedíte doma“ v kulturním domě v Černožicích
STŘEDA 3. 5.	14,00 hod.	Ukázky spojovací techniky, počítačů a videa v areálu střelnice – předvádí základní organizace Socialistického svazu mládeže a krajská správa Sboru národní bezpečnosti z Hradce Králové
ČTVRTEK 4. 5.	18,00 hod.	„Nebe v 5. poschodí“ (zhudebněné verše J. Kainara) – pořad SKKS z Prahy se uskuteční v kinu Máj
SOBOTA 6. 5.	20,00 hod.	Řazení lampiónového průvodu u základní školy
	20,45 hod.	Lampiónový průvod městem Kladení věnců k Památníku osvobození Projev Vatra míru
NEDĚLE 7. 5.	20,00 hod.	Taneční zábava v kavárně Labe – hraje Polabanka
SOBOTA 13. 5.	14,00 hod.	Estrádní pořad brněnské agentury z Brna „Plnou parou“ – kulturní dům Černožice

*do prvomájového
průvodu*

SOCIALISTICKÝ ZÁVAZEK

JAK JSME OBSTÁLI V ROCE 1988:

Díky Městskému kulturnímu středisku, společenským organizacím Národní fronty, Městské lidové knihovně, kinu Máj, základní a zvláštní škole, lidové škole umění a závodním výborům ROH místních závodů a podniků se podařilo v uplynulém roce zkvalitnit kulturně výchovnou, zájmovou, tělovýchovnou a brannou činnost ve Smiřicích. Pionýrská organizace Anežky Malé při základní škole rozvíjí svou činnost ve spolupráci s Městským domem pionýrů a mládeže, kde ve 13 kroužcích pracuje 250 dětí. Sbor pro občanské záležitosti vykazuje trvale vysoký standart ve své činnosti.

SOCIALISTICKÝ ZÁVAZEK MĚSTA V ROCE 1988 V INVESTIČNÍ ČÁSTI AKCE „Z“

- rekonstrukce pohostinství v Holohlavech splněno na 112 %
- zvláštní škola ve Smiřicích – úpravy a přístavba – 1. část splněno na 100 %
- plynofikace města splněno a překročeno

V NEINVESTIČNÍ ČÁSTI AKCE „Z“ BYLO DOBUDOVÁNO:

- úprava náměstí Míru byla dokončena v plném rozsahu
- panelový chodník od požární zbrojnice k Černým
- položení 70 metrů chodníku ke hřbitovu (s celkovým dokončením se počítá v tomto roce)
- pokračování ve výstavbě tenisového areálu
- veřejné osvětlení od mostu u náhona ke Sběrným surovinám a na Starém sídlišti
- veřejné osvětlení od Sběrných surovin po přejezd na Zderazi

PRÁCE NA ÚSEKU TECHNICKÉ VYBAVENOSTI K RODINNÝM DOMKŮM

- pokračovaly práce na plynofikaci města
- byly započaty zemní práce pro výstavbu 8 řadových domků v bývalé zahradě Brentnerových
- byly vykoupeny pozemky pro výstavbu rodinných domků v Holohlavech v prostoru Smiřice–Sever

MIMO SOCIALISTICKÝ ZÁVAZEK SE ZA POMOCI OBČANŮ PODAŘILO USKUTEČNIT:

- kanalizace ve Školní ulici v Holohlavech
- vyčištění Jordánu od skládky odpadů v Holohlavech po zahradnictví Drobné provozovny služeb ve Smiřicích
- díky pochopení závodů se pomocí sdružených finančních prostředků podařilo zakoupit a rozmístit 7 velkoobjemových kontejnerů na odpad
- zateplení vstupního prostoru Městského domu pionýrů a mládeže prosklenou stěnou
- položení panelové komunikace na Starém sídlišti

- likvidace divoké skládky v lesíku za Tyršovým mostem (zde vydatně pomohli místní rybáři)
- terénní úpravy u budoucí autobusové točky – dokončení bude uskutečněno v tomto roce
- zahájení demolice šrotovny
- a různé další akce

Městský národní výbor velmi kladně hodnotí spolupráci s městským výborem Národní fronty a se společenskými organizacemi NF při plnění socialistického závazku města. Kladně hodnotí i spolupráci s místními podniky, závody a provozovnami. Podniky, závody a provozovny pomáhají MěstNV zejména půjčováním technických prostředků a opravou zastaralé mechanizace, která je v majetku národního výboru.

Díky výsledkům v plnění socialistického závazku města se podařilo Smiřicím umístit se v rámci socialistické soutěže měst 3. kategorie na 3. místě.

ÚKOLY SOCIALISTICKÉHO ZÁVAZKU MĚSTA NA ROK 1989:

- dokončení rekonstrukce pohostinství v Holohlavech
- dokončení 2. etapy úprav a rozšíření zvláštní školy ve Smiřicích
- zahájení rekonstrukce Dvorany s výstavbou výměňkové stanice pro teplofikaci Dvorany i budoucího sídliště Smiřice–Sever

NEINVESTIČNÍ ČÁST SOCIALISTICKÉHO ZÁVAZKU NA ROK 1989:

- další etapa výstavby tenisového areálu
- úprava zdravotního střediska
- rekonstrukce požární zbrojnice v Holohlavech
- oprava bývalé školy v Rodově

TECHNICKÁ VYBAVENOST K RODINNÝM DOMKŮM

- pokračování v plynofikaci města
- technická vybavenost pro individuální bytovou výstavbu v bývalé Brentnerově zahradě a v budoucí ulici, která bude souběžná s ulicí Na lávkách

Vážení spoluobčané,

s vaší aktivní spoluprací a pomocí jsme udělali kus pořádné práce pro zvelebení města a zlepšení života nám všem.

I letos máme před sebou velké úkoly. Pevně věřím, že s vaší další aktivní pomocí je opět čestně splníme a překročíme.

Miloslav Koudelka, předseda MěstNV

Z ČINNOSTI MĚSTSKÝCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ

Výpis z dopisu zaslaného ÚV KSČ – naše podpora Provolání ÚV KSČ k 41. výročí února:

Společně s našimi spoluobčany jsme se také přihlásili k Provolání předsednictva ÚV KSČ. Uvědomujeme si, že těžiště přestavby společnosti představuje člověk. Proto budeme prvořadou pozornost v následujícím období věnovat péči o uspokojování potřeb našich občanů. Pro příští období jsme si vytýčili tyto úkoly:

- a) budovanou plynofikací a teplofikací výrazně zlepšit životní prostředí,
- b) dle plánu vybudovat 144 bytové jednotky a splnit stanovené úkoly v individuální bytové výstavbě,
- c) dle schváleného programu dalšího rozvoje města rozšiřovat služby a obchodní síť pro naše občany.

Máme před sebou velké cíle a z toho vyplývající velké úkoly. Nesouhlasíme s těmi, kteří chtějí naši práci brzdit a znehodnocovat. V demokracii vidíme především dodržování zákonů a norem společenského soužití, zvyšování disciplíny a pořádku.

Uděláme vše, co je v našich silách pro ještě větší spokojenost našich občanů a pro upevnění socialismu a míru.

Městský výbor KSČ

Městský výbor Národní fronty

Městský národní výbor

1989 – ROK ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, ČISTOTY A POŘÁDKU

Toto heslo se stalo ústředním motivem pro tento rok (a doufejme, že ne jen pro tento rok!!). Mělo by vyburcovat všechny naše občany k tomu, aby věnovali pozornost okolí svých domů – svému životnímu prostředí. Nejen v rámci jarního úklidu, ale po celý rok by bylo dobré udržovat pořádek a čistotu všech prostranství. Pozornost věnovat zeleným pásům, okrasným záhonům i vysazené zeleni. Společně bychom měli pečovat o to, aby zeleň, okrasné stromky a keře netrpěly suchem a postupně neodumíraly. Měli bychom sledovat, zda si někteří nenechavci okrasné dřeviny nepřivlastňují. Své děti bychom měli vést k tomu, aby již vybudované nepoškozovaly a aby raději také pomáhaly při údržbě zeleně.

Městský národní výbor věnoval nemálo finančních prostředků na zakoupení květin, jehličnanů. Za pomoci občanů zajistil úpravy náměstí i jiných prostor. Nemá však žádného stálého zaměstnance, který by měl na starosti údržbu veřejných prostranství.

Proto výzva pro všechny: POMÁHEJTE TRVALE PŘI ZKRÁŠLOVÁNÍ NAŠEHO MĚSTA
I SLOUČENÝCH OBCÍ!

Životní prostředí je nutno považovat za integrální součást ekonomického a sociálního rozvoje. Dnes již nestačí, aby se péče o životní prostředí zaměřovala jen na následná technická opatření

a na dodatečné napravování vzniklých problémů. Proto při řešení péče o životní prostředí musí pomáhat i průmyslové závody. Je nutno poznamenat, že smiřické závody již přispěly k udržování pořádku ve městě a ve sloučených obcích. Z jejich prostředků byly zakoupeny velkokapacitní kontejnery pro odpadky. O rozmístění těchto kontejnerů jsme již psali.

Ukazuje se, že každá dobrá myšlenka může mít i určité chyby, a tyto chyby zase někdy způsobují lidé sami. I s kontejnery díky některým občanům vznikají nedobré zkušenosti. Do těchto kontejnerů nepatří popel! Odpad je třeba sypat do kontejnerů tak, aby nebyl nepořádek kolem! A poslední důležitá poznámka – je-li kontejner již téměř naplněn, je třeba jej před úplným naplněním uzavřít! Pokud potom nejde uzavřít, poškozuje se a rovněž jeho převážení není možné. Nedopusťte, aby dobrá myšlenka skončila tím, že naší vinou dojde k poškození ne levných kontejnerů.

Dnes bychom vás v našem Zpravodaji chtěli seznámit, jak Východočeské konzervárny a lihovary – závod Pektin Smiřice přispívají ke zlepšování péče o životní prostředí. V tomto závodě bylo v období 8. pětiletky věnováno mnoho pracovního úsilí i mnoha finančních prostředků na zlepšování vlivu na životní prostředí:

- V letech 1982 až 1986 byla přibližně nákladem 39 milionů korun vybudována čistírna odpadních vod, která pracuje od 1. října 1986 ve zkušebním provozu. Je jednou z prvních anaerobních čistíren odpadních vod v Československu. Ročně při plném výkonu nepřetržitého provozu Pektinky vyčistí tato čistírna 100 000 m³ odpadních vod z výroby pektinu.

Tato ČOV odstraní 700 tun organického znečištění. Účinnost čistírny je více než 97 procent na BSK₅.

Ročně se vyprodukuje 400 000 m³ bioplynu, který je využíván na vytápění všech objektů čistírny. V 9. pětiletém plánu se počítá s dalším hospodárnějším využitím.

- V kolaudačním protokolu z roku 1987 bylo závodu uloženo zajistit snížení hluku ventilátorů proudové sušárny. Tyto ventilátory hlukem o síle 95 dB zhoršovaly životní prostředí v obytných domech poblíž závodu.

Tento úkol snížení hluku byl splněn. Byl instalován tlumič hluku, kterým se podařilo snížit hluk na 50 dB. To je dovolená úroveň hluku závodu. Tato úprava příznivě ovlivnila nepříjemný charakteristický hukot, který byl vnímán zvláště v nočních hodinách.

- V areálu závodu se nachází lesopark o celkové rozloze přibližně jeden hektar. Tento lesopark byl za posledních 40 let značně zanedbaný.

V roce 1988 bylo podle předem zpracovaného záměru docíleno podstatných úprav. Tyto úpravy si vyžádaly několik tisíc hodin ruční práce a značné nasazení techniky. V rámci úprav lesoparku byly provedeny tyto práce:

- vyvezení různých skládek,
- vytrhání náletu, vykácení uschlých stromů, provedení ochranných zásahů na dalších stromech,
- vykácení stromů, které nebyly součástí lesoparku – vše bylo provedeno v souladu s projektem IS (KORT) v Hradci Králové,
- urovnání ploch a navezení zeminy.

V roce 1989 budou podle plánu zatravněny plochy, dosázeny nové stromy. Celý tento prostor bude udržován jako součást závodu zpříjemňující životní prostředí.

I zelené plochy uvnitř závodu byly vybudovány podle původního projektu. Kromě zatravnění byly Okresním podnikem služeb z Náchoda vysázeny stromy – 62 listnatých a jehličnatých.

Pro hrubý odpad byly zakoupeny velkokapacitní kontejnery. Byly umístěny v samotném závodě Pektin, v čističce odpadních vod a na veřejném prostranství města. Společně s dalšími deseti malými kontejnery na odpad je možno trvale zabezpečovat pořádek a čistotu v závodě.

Pro období v letech 1990 až 1995 bude v letošním roce vypracován další program, jehož postupnou realizací budeme i v období 9. pětiletého plánu konkrétně usilovat o další zlepšení životního prostředí v našem závodě i v našem městě.

Zdeněk Honzů, ředitel závodu Pektin

Děkujeme vedení závodu Pektin za to, co vykonali pro zlepšování životního prostředí i za zprávu o činnosti při naplňování hesla tohoto roku – Rok životního prostředí, čistoty a pořádku. Rádi uveřejníme i příspěvky ostatních našich závodů i společenských organizací k této tématice.

VYPALOVÁNÍ SUCHÉ TRÁVY NA JAŘE

Zákaz vypalování trávy budí většinou dojem, že jde pouze o předcházení požárům a o bezpečnost lidí. I tyto skutečnosti je třeba vzít do úvahy. Jde však o to, že vypálená místa se stávají pohřebištěm všech drobných živočichů, kteří přezimují ve vrchní části půdy. Spáleniště se sice brzy zazelená, ale většinou se potom více rozbují plevel. Suchou trávu můžeme dát do kompostu, nebo ji spálit v uzavřeném prostoru, kde nemůže dojít ke škodám.

Vypalování trávy zakazují i myslivecké předpisy. Důvodem je ochrana zvěře, protože v trsech suché trávy a v nízkých keřích si hledá na zimu ochranu zvěř. Takto přečkává zimu náš známý a užitečný jezek. Obalen travou a listím spí a čeká až ho probudí teplé jarní sluníčko. Před ohněm většinou nestačí utéci. Pamatujme – přírodu je třeba chránit!

O ŽIVOTĚ OBYVATEL — RODOVA

Jednou z našich sloučených obcí je i Rodov s osadou Trotina. V Rodově žije 146 občanů a v osadě Trotina 20 občanů. V tomto čísle Zpravodaje bychom chtěli s našimi čtenáři věnovat pozornost tomu, jak naši spoluobčané v těchto dvou sídlištích žijí. Použili jsme k tomu záznamy z kroniky obce Rodova, kterou nyní píše místní kronikář Václav Suchánek:

Život je zde řízen pětičlenným občanským výborem. V jeho čele je rodovský občan Josef Škarytka, který je zároveň členem rady Městského národního výboru ve Smiřicích. V obci pracuje místní organizace Komunistické strany Československa, Český svaz žen, Dohlížecí výbor Jednoty – spotřební družstvo a místní organizace Požární ochrany.

Ohlédnutím dva roky nazpět zjistíme, že společenský život zde neutichl a že zde bylo uspořádáno několik zdařilých akcí.

V obou letech zde byla uskutečněna beseda se smiřickým kronikářem ing. Lubomírem Kupkou. Účast 31 a 42 rodovských občanů na těchto besedách zahanbuje i účast smiřických občanů na stejných akcích ve Smiřicích.

Početnou účast mívají přednášky doplněné diapozitivy. V roce 1987 např. 69 občanů s velkým zájmem shlédlo 250 diapozitivů s přednáškou Rok na vsi. Ve stejném roce uskutečnil Dohlížecí výbor Jednoty další zdařilou akci – Setkání rodáků. Z 95 pozvaných rodáků se akce zúčastnilo 80 – z toho 69 bylo těch, kteří bydlí mimo Rodov. Nejstaršímu účastníkovi tohoto setkání bylo 89 roků. Slavnostní nálada panovala v obci od samého rána až do pozdních večerních hodin.

Hned v lednu roku 1988 uspořádalo Myslivecké sdružení Poslední leč. V bohatě vyzdobené bývalé škole se 80 členů sdružení a příznivců myslivosti pobavilo při veselé hudbě a v družné zábavě. Nechyběla ani bohatá tombola.

Bohatou tradici má v Rodově dětský karneval. Není proto divu, že se jej v březnu roku 1988 zúčastnilo 45 dětí a 19 dospělých.

Rovněž v březnu 1988 místní organizace KSČ uspořádala veřejnou schůzi, na které se kromě jiného diskutovalo k otázkám životního prostředí.

Březen loňského roku byl na akce v Rodově bohatý. Český svaz žen v tomto měsíci uspořádal ve spolupráci s Městským kulturním střediskem ve Smiřicích estrádní pořad umělců z Hradce Králové.

Ani loňský duben nebyl na události chudší. Proběhla např. již uvedená beseda s kronikářem ze Smiřic. Uskutečnila se brigáda na úklid veřejných prostranství. Poslední den v měsíci byla na kopci zv. Lískovec pálena tradiční vatra – ze zvyku nazývaná „Pálení čarodějnic“. Této akce se zúčastnily snad všechny děti z Rodova a přišla velká většina dospělých.

V květnu 1988 uspořádal Český svaz žen Sousedské posezení. Při hudbě se zde příjemně pobavilo 54 sousedů. Ještě v květnu ČSŽ společně s MKS Smiřice připravily přednášku s diapozitivy Labe a písek.

Místní ženy jsou aktivní a hned v červnu uspořádaly oslavu Mezinárodního dne dětí. V areálu Mysliveckého sdružení na Trotině připravily pro děti dětské odpoledne. Dobrou náladu pokazil přítomným pouze déšť.

A byl to opět Český svaz žen, který na 1. říjen připravil přátelské posezení u ohně spojené s grilováním kuřat. Akce proběhla na hřišti před domem čp. 36.

V listopadu k nám do Rodova přijel ředitel LŠU ve Smiřicích Dr. Luboš Havrda s přednáškou a diapozitivy s názvem Lodí po Karibském moři.

V loňské myslivecké sezoně byly uspořádány 3 hony. Bylo uloveno 74 bažantů, 4 zajíci, 8 králíků, 6 ks srnčí zvěře a 5 lišek.

Václav Suchánek, kronikář Rodova

|| Z KULTURNÍHO ŽIVOTA ||

Většina řadových občanů se podílí na kulturním životě v našich sloučených obcích tím, že občas nebo pravidelně navštíví některou z kulturních akcí, pořádaných některým kulturně výchovným zařízením, společenskou organizací, závodním výborem ROH nebo i místními školami. Většina z těchto občanů ani netuší, že kulturní činnost v místě není zcela nahodilá.

Kulturně výchovná činnost je plánována a pravidelně vyhodnocována. Tento úkol přísluší školské a kulturní komisi Městského národního výboru. Na každý rok je vypracováván Jednotný plán kulturně výchovné, tělovýchovné a zájmové branné činnosti. Na úvodních stránkách je vždy zhodnocen plán za rok uplynulý. Druhou částí Jednotného plánu jsou hlavní úkoly pro nový rok a po nich následuje kalendářní plán akcí pro jednotlivé měsíce roku.

V úvodu Jednotného plánu na rok 1989 je zhodnocen rok 1988 – plán byl nejen splněn, ale byl i překročen co do počtu akcí i v počtu zúčastněných občanů. Důstojně bylo vzpomenuť všech významných kulturních i politických výročí. Sbor pro občanské záležitosti věnuje svou pozornost všem věkovým vrstvám našeho obyvatelstva. Městské kulturní středisko rozvíjí svou činnost pořádáním různých pravidelných kursů: jsou pořádány kursy jazykové, kursy šití, studené kuchyně, kosmetiky...

Rozvoji kulturně výchovné činnosti svými akcemi napomáhají všechny místní školy. Zvláště vystoupení jednotlivců i souborů lidové školy umění patřívají k nejnavštěvovanějším a nejoblíbenějším. Dobře rozvíjí svou činnost Městský dům pionýrů a mládeže, který rozvíjí zájmovou činnost mládeže. V minulém roce zde již pracovalo 13 zájmových kroužků, ve kterých bylo zapojeno okolo 250 dětí.

Na velmi dobré úrovni pracuje Městská lidová knihovna. Je zde dobře hodnocena i nová úprava Zpravodaje.

Hlavní směry kulturně výchovné činnosti pro rok 1989 vycházejí ze závěrů XVII. sjezdu KSČ, z usnesení 7., 9. a 10. zasedání ÚV KSČ. Přestavba a urychlení sociálně-ekonomického rozvoje naší společnosti se týká v plném rozsahu i oblasti kulturně výchovné činnosti. Nadále zůstane v popředí zájmu upevňování vzájemné spolupráce mezi kulturně výchovnými zařízeními a školami všech stupňů s využitím dlouholetých zkušeností z realizace systému Mládež a kultura.

V mimoškolní výchově a vzdělání musí současným potřebám odpovídat obsahově široká nabídka výchovně vzdělávacích akcí a především reálný obsah vzdělání, uskutečňovaný ve volném čase občanů. Aktuálně je třeba orientovat výchovně vzdělávací činnost také na boj s nepřátelskou propagandou, na prevenci proti alkoholismu, toxikomanii, kouření a všem negativním společenským jevům. Je třeba obnovit ve Smiřicích základní organizaci Socialistického svazu mládeže a nechat ji tvořivě rozvinout.

Splnění hlavních obsahových cílů a úkolů vyžaduje prohloubení koordinace všech organizátorů mimoškolní výchovy a vzdělávání. Vedoucí úlohu zde musí sehrát Městské kulturní středisko funkčně propojené s městským výborem KSČ, s městským výborem Národní fronty a s Městským národním výborem.

V oblasti masové politické práce je třeba vyzvednout propagaci a názornou agitaci.

Petr Rohlena, Milan Špryňar

Do dal postavit smiřickou kapli?

Kresba

z časopisu

Čechy

Léta jdou – utíkají, generace lidí se střídají. Člověk si v běhu života většinou neuvědomí, jak se svět kolem něj mění, jak se mění způsob života. Mění se naše sídliště, mění se příroda. Ne vždy jsou tyto změny ve prospěch lidí. Co bylo pro otce div divoucí, synovi už přijde jako samozřejmost. Dnešní nejmladší generaci neudivují ani úžasné výkony nejnovějších počítačů, kosmická tělesa již nesledujeme a nepočítáme a dokonce i fotografie vzdálených planet naší sluneční soustavy nám připadají v dnešní době jako samozřejmost.

Tempo našeho života se zrychluje, změny probíhají stále rychleji. Právě proto teprve tehdy, když máme možnost srovnávat dnešní realitu s dokumenty minulosti, uvědomíme si plně tok času. Minule jsme na tomto místě vypočítávali pohyby hodinových ručiček na věži zámecké kaple za uplynulých 290 let. Právě ta dlouhá řada let způsobila, že stará kresba na fotografii už jen velmi málo odpovídá dnešní skutečnosti.

Dobová kresba (určitě starší než 100 let) nabízí pohled od mlýna, který v současné době již prakticky neexistuje. Vidíme zde, že silnice od mlýna byla poměrně úzká a byla z pravé strany ohraničena domy a z levé strany pravým ramenem Labe. Tok tohoto ramene Labe pokračoval dál kolem kaple a v prostoru za dnešním závodem Pektin se spojoval s levým ramenem Labe, o kterém nám tak pěkně napsal náš čtenář František Svatoň v minulém ročníku Zpravodaje. Na kresbě vidíme před kaplí dřevěný most, který býval ještě v dřívějších dobách krytý (aby lépe odolával povětrnosti). Tento most býval často stržen velkou vodou. Proto byl přibližně před 120 lety nahrazen mostem železným.

Hlavním motivem kresby je zámecká kaple. Její historii právě v těchto číslech Zpravodaje věnujeme pozornost. Vzhled kaple se za téměř tři století nezměnil. Kaple stojí na místě, kde stávaly dříve tři domy. Je zaznamenáno, komu tyto domy patřily - Matěji Ringerovi, Štěpánu Vilingrovi a Anně Austecké. Jména dnes ve Smiřicích neznámá.

Kresba kaple vyšla v časopisu Čechy. Inspektora Josefa Zemana se dotkla (a my s ním budeme souhlasit) zmínka tohoto časopisu o tom, že „smiřický kostel ničím nevyniká“. Sám Zeman k tomu poznamenává: „Celý kostel je stavba ladná a nemohu již k vůli obrazu Brandlovu souhlasit s výrokem v díle Čechy. Vnitřek chrámu je přívětivý. Stěny a strop jsou figurálně ozdobeny Janem Steinfelsem z Kutné Hory. Zejména hvězdicový strop poutá. V chrámu jsou čtyři oltáře...“

Tam, kde byl most, je dnes asfaltová silnice. Rameno Labe je zavezeno. Domy na pravé straně kresby mají dnes jiný vzhled. Jen zámek a kaple přetrvávají věky. Ponořme se znovu do archivů a kronik s Jaroslavem Machem a nechme si vyprávět druhou část historie vzniku naší zámecké kaple:

S nástupem baroka v Čechách vystupují po třicetileté válce někteří šlechtici jako závažní činitelé pro vývoj výtvarného umění. Svými hmotnými prostředky určují jeho monumentalitu a výběrem povolaných umělců i jeho stylový charakter. Barokní záliba ve stavebním podnikání vůbec, rivalita ve hmotných důkazech zbožnosti a ústřední vedení této činnosti z kanceláře pánovy, to vše vtiskuje ráz uměleckému podnikání. Pán dává příklad ve vlastním zámku a parku. Svému lidu dává kostel. Takže záleží na jeho rozhledu, vkusu a samozřejmě i majetku, jaký průměr má jeho výsledná činnost stavební i výtvarná. V tomto smyslu je možno mluvit o některých členech určitého rodu jako o určovateli stylového rázu architektury na jejich panstvích (*pozn. 1*).

Ve Smiřicích se koncem 17. století soustřeďuje velký majetek v rukou mladého, nadšeného a zároveň úplně nezkušeného JANA JOSEFA ze Šternberku, který byl jinak svolný a ochotný řídit se radami strýce Václava Vojtěcha. A naopak. Václav Vojtěch ze Šternberka, který od mládí nahrazoval svému synovci otce, mu byl rádcem nezištným a rádcem zkušeným. Činil tak nejen z lásky k synovci, ale i pro reprezentaci šternberského rodu, neboť sám děti neměl.

Vidíme, že se tenkrát seskupil značný počet příznivých okolností, ale nebylo to náhodou.

Pramen, z kterého můžeme nyní čerpat, je ze Státní vědecké knihovny v Hradci Králové, uvedený jako tzv. Dopisy Václava Jiřího Holického ze Šternberka. Z této publikace citujeme:

„Jednou z nejznamenitějších a zajisté nejučenějších žen rodu Šternberků byla paní Ludmila Benigna, rozená Kavková z Říčan, manželka pana Františka Matyáše ze Šternberka. Byla v písemném spojení s četnými učiteli své doby a vynikala nad mnohé z nich i ryzostí slohu v latině. Národní literaturu českou se snažila povznést z úpadku a ze svého majetku dala vzniknout v roce 1669 Dědictví svatojánskému.“

Tato Ludmila Benigna byla matkou Václava Vojtěcha a babičkou Jana Josefa. Když jí manžel, zasažen náhodnou švédskou kulí 9. srpna 1648 zemřel, oddala se zcela péči o dobré vychování svých synů, jejichž zákonitou poručnicí byla (viz rodokmen). Vychovala své syny v muže dokonalé, kteří by vlasti své a společnosti lidské platné služby mohli prokázati.

Matka Václava Vojtěcha však měla i jiné cíle. Usilovala a obírala se myšlenkami, jak by starobylost a slávu šternberského rodu zachovala pro své syny a jak ještě více oboje povznést. (To navzdory tomu, že sama pocházela z rodu Kavků z Říčan.) Nelitovala vydání, ani námahy dlouhých cest do Vídně. Psala žádosti a vyhledávala přímluvy. V roce 1661 skutečně získala od císaře Leopolda I. diplom, kterým byla všem členům šternberského rodu přiznána hodnost říšských hrabat. Všem členům rodu byl udělen predikát „vysoce urozený“. Oboje bylo přiznáno i uděleno i dosud nežijícímu Janu Josefovi.

V osobě hraběte Václava Vojtěcha se matčina výchova projevila plně. Jeho životní kariéra stoupala až do konce jeho života. Své úsilí zaměřil na reprezentaci rodu u svého synovce, protože vlastní potomky neměl a neměli je ani jeho bratři. Byl to on, kdo přiměl ovdovělou švagrovou, aby koupila smiřické panství. Byl to on, kdo doporučil a vyhledal architekta Kr. Dientzenhofera

pro stavbu zámecké kaple. Jistě i on promyslel zjevné uctívání boha a navrhl vytvořit ze znaku šternberské hvězdy hvězdu betlémskou. Jistě i on byl tvůrcem myšlenky spojení zámku s kaplí krytou chodbou. Na jeho doporučení byl na hlavní oltář umístěn obraz „Klanění tří králů“, který měl symbolizovat klanění Šternberků.

Dospělý, ale ještě mladý hrabě Jan Josef jistě se vším souhlasil a byl asi i nadšený – vždyť šlo o jeho panství a o jeho reprezentaci. Ženil se již v 17 letech a měl již dcerku. Cesta postavená k loveckému zámku ve Starém Plese potvrzuje, že měl i jiné záliby než jen umělecké. Všechny stavby prováděl svým nákladem a jistě ani zdaleka netušil, že se tato kaple po staletích projeví jako barokní skvost – stavba, která nedává spát historikům stavitelství v otázce autora projektu a na přetřes přichází i otázka iniciátora postavení kaple. Jan Josef jako majitel panství byl tedy stavebníkem, ale iniciátorem mohl být jedině Václav Vojtěch. (pozn. 2)

Václav Vojtěch ze Šternberka má i jiné zásluhy, za které bychom mu měli být vděční. Sotva převzal poručnictví, udělal pořádek v hospodaření. Nedělal to pro svůj zisk a pomohl tím lidu. V roce 1689 zavedl nové gruntovní knihy všech obcí smiřického panství. Byly to knihy solidní, vázané v kůži, okované a s železnými sponami. Tyto knihy se nepoškozené zachovaly a jsou uloženy v Oblastním archivu v Zámruku. Z Černožické gruntovní knihy čerpal i inspektor Josef Zeman. Pro zajímavost si ocitujme úvodní stránku:

„Kniha nová obcí Černožic a Čáslavek k panství Smiřickému přináležejících, kterážto vzavše své založení roku 1689 3. marti, na skutečné milostivé nařízení Jeho milosti hraběcí pána Václava Vojtěcha sv. říše římské, hraběte ze Šternberka, pána na Zelené Hoře, Sedlici, Horažďovicích, Horosedlicích, Krupce a Drholci, – Jeho Milosti skutečného rady, komorníka, soudce zemského a v Království Českém maršálka, pána milostivého, ten čas nad nezletilým ujcem svým, vysoce urozeným pánem panem Janem Josefem svaté říše římské hrabětem ze Šternberka a na panstvích Kumburku, Oulibským, Smiřickým, Bechyňským, Vršovickým, Vysokým Veselí a městem Jičínem otcovského a zemskými deskami dostatečně zřízeného poručníka, – obsahuje řádně všechny nápady a spravedlnosti lidské, které v předešlé knize staré i na rozdílných místech zaznamenány byly, snadno ke ztrátě přijíti mohly a nápadníci mnozí již od šedesáti let, nebo i více (pozn. od Bílé Hory) nic spravedlivě v knize zajištěno neměli, jen při držení podle soudů a podle zdání jednomu nebo druhému peníze se propouštěly, takže mnohý, nemaje na tom kterém gruntu co pohledávat a nepatříc mu nic peníze bral a ten, který spravedlivou pretenci měl, ten nic nedostal. Skrze což ta největší nepořádnost a křivda mnohému chudému člověku se konala. Pročež kdokoliv z nápadníků v budoucnu dle knihy řídit se bude, ubezpečen může být, že jednomu každému co po rodičích, neb příbuzných na podílech patřiti bude, to spravedlivě se mu dostane.

Na zámku smiřickém dne 3. marti 1689

Za vedoucí správy hejtmanské urozeného pána Bisandra z Ehrenfeldu a pana Jana Jiřího Čáslavského, ten čas písaře důchodního.“

Toto je vzácný případ svědectví z feudální doby a šlechtic, který tyto věty nechal zaznamenat, zasluhuje úctu. (pozn. 3)

--oOo--

Poznámky:

1) Zdeněk Wirth: Umělecký majetek Colloredo-Mannsfeldských panství. Opočno 1936

- 2) Ač se zdá tento rozdíl nepodstatný, bylo třeba naň upozornit, neboť historie až dosud připisovala zásluhu o smiřickou kapli jedině majiteli Janu Josefovi. Neuměla však vysvětlit, jak to tento mladík dokázal. Během tří let převzít panství, založit rodinu, postavit kostel a s celou rodinou se utopit? Raději vysvětlujeme, že duchovním iniciátorem stavby smiřické kaple a trojského zámku v Praze byl tentýž Šternberk, v té době zemský místodržící v Čechách – Václav Vojtěch.
- 3) Josef Zeman určuje pro r. 1699 jako smiřického hejtmana vladyku Pavla Vojtěcha z Gutenberku. Ten však byl hejtmanem všech šternberských panství, nad smiřickým panstvím byl hejtmanem Bisandr z Ehrenfeldu. Páchané krivdy na poddaných zaviňoval často rozsáhlý úřednický aparát.

Jar. Mach

(Pokračování příště)

Z dějin školství na Smiřicku _____

Blíží se významné výročí v životě místních škol. Bude tomu 200 let, co bylo ve Smiřicích zahájeno pravidelné vyučování. Dnes už můžeme čtenářům napsat, že oslavy tohoto výročí připadnou na 2. až 4. června tohoto roku. Připravuje se Den otevřených dveří ve škole. Na pořadu bude akademie žáků základní školy. Bude koncertovat dechovka lidové školy umění. Na oslavu jsou pozváni bývalí učitelé i bývalí žáci školy. Počítá se i s návštěvou smiřických rodáků z Prahy. Podrobnější program se dozvíte z plakátů. Příští číslo Zpravodaje bude celé věnováno školství ve Smiřicích a v Holohlavech – najdete tam také podrobný program. Budeme usilovat o to, aby toto číslo vyšlo již v předstihu v polovině května.

Kronikář města ing. Lubomír Kupka prolistoval historické záznamy o školství na Smiřicku a zde vám předkládáme, co v nich vyhledal:

Z DĚJIN ŠKOLSTVÍ NA SMIŘICKU

O přípravě člověka do života, jeho výchově a vzdělání existuje rozsáhlá seriózní literatura. Málokde však lze zjistit, jak a kdy začalo v našem nejbližším okolí.

Pomineme-li jednotlivce, případně přesně vymezené skupiny lidí (kněží, mniši), nebyla znalost čtení a psaní ještě kolem roku 1500 zcela obvyklá ani u nižší šlechty. Výjimku činí období husitských válek a doba krátce po něm. Tehdy papežský legát Eneáš Silvius konstatoval, že v Čechách se v Písmu (Bibli) vyzná každá žena lépe, než ve Vlaších mnohý kněz.

Školství jako takové však proniklo do měst a obcí zvolna spíše jako výsledek pozornosti či promyšleného záměru majitele panství. Smiřické okolí bylo kupodivu oblastí s dosti časně zakládanými a četnými školami.

Ve stávajícím školním újezdě byla první škola zřízena v Holohlavech v roce 1533. Založil ji Vilém Trčka z Lípy, jeden z nejbohatších šlechticů v Čechách. Zajímavý je sociální podtext. Škola byla zřízena při špitálu (obdoba chudobince s nemocnicí). A vychovávaly zde byly hlavně děti „špitálníchků“. Zakládací a nadační listina říká, že špitálníci byli chudí rodiče, kteří se nemohou živit vlastníma rukama.

Květnaté formulace listiny vyjadřují železnou logiku právních vztahů. Pochopitelně za dobrým skutkem byl skryt dlouhodobý ideologický a materiální zájem donátora. Žáci měli být vychováni k chvále Pána Boha a naučit se všemu pobožnému (hlavně asi podle zásady „co je božího Bohu, co je pánovo pánu“). Krom toho, věřícím lidem se lépe vládne. Nedůvěra a pochybnosti plodí vzdor. To k ideologii. Hmotné zájmy měla uspokojit výchova k tomu, „aby mládež své vrchnosti a jiným lidem dobře se trefiti mohla!“

Z těchto důvodů donátor zabezpečil školu i „rektora“ (správce školy) platem i naturáliemi. Pojistil vyplácení těchto požitků tím, že kdyby kterýkoliv dědic nebo jiný majitel přestal školu dotovat, ztrácí prakticky nárok na dědictví.

Druhá doložená škola je v Číbuži. První zmínka o ní je z roku 1550. To již byla škola zřejmě chudší. Také zmínka o ní není mnoho.

V roce 1772 byla otevřena škola v Hoříněvsi. Potom byly otevřeny dvě školy téměř najednou v roce 1790 – v Habříně a v Sendražicích. Kupodivu v nevelkých Račicích byla škola zřízena již v roce 1825. V té době žilo v Račicích 455 obyvatel.

Potom již vznikaly školy jedna za druhou – r. 1867 v Hustiřanech, r. 1875 v Rodově, r. 1876 v Lužanech a v roce 1890 v Černožicích.

Nepodařilo se mi zjistit, i když by to při větším úsilí bylo zajisté možné, kdy bylo zahájeno vyučování ve Smržově a ve Vlkově. Je známo, že děti z Hubílesy a ze Skalice chodily do školy v Číbuži.

Z uvedeného je patrné, že počátek školství byl u nás spojen s církevní organizací. Vznik škol byl závislý na děkanství v Holohlavech, školy vznikly při farách v Číbuži a v Hoříněvsi.

Druhá etapa kolem roku 1790 odráží snahy Marie Terezie a opata Felbigera (triviální, hlavní a normální školy). Šlo vlastně o typicky nedomyšlenou administrativní dobrou snahu zavést povinnou školní docházku. Pochopitelně, ne pro blaho poddaných. Šlo o stále větší nároky na vzdělání vojáků, kteří zacházeli se stále náročnějšími a dražšími zbraněmi.

Třetí fáze budování škol spadá do let kolem roku 1870. Zde se projevily školské zákony z roku 1868–1869. Byly opět podmíněny hospodářskými a vojenskými potřebami.

Přes tyto objektivní důvody rozvoje školství je pozoruhodné, že v době národnostního útlaku a hmotného nedostatku našli naši předkové dostatek finančních prostředků na budování škol. Někdy sice skromných, ale většinou zcela vyhovujících. Tyto budovy byly soustavně zvelebovány. Našly se vždy i prostředky na udržování učitelů. Bývaly to prostředky skromné, ale celý život na vesnici býval tehdy skromný.

Naši otcové a dědové a někdy již i pradědové zabezpečovali svým dětem pohodlí a jejich zdravý a harmonický vývoj. Ty sice musely doma pracovat, ale žily v rodinné komunitě, učily se od rodičů a učily se vážit si jejich práce.

Naši předkové byli do určité míry pokrokovější a prozíravější než úřední činitelé posledních tří desetiletí, kteří z výchovných a úsporných důvodů docílili zrušení celé řady škol v našem okolí.

Děti nyní sice navštěvují školu dobře vybavenou, ale přes všechny přestavby a přístavby mírně přeplněnou. Jsou závislé na odjezdech autobusů a vlaků. Vstávají zpravidla o půl až jednu hodinu

dříve, než je nezbytně nutné. Na spoj domů musí také často čekat. Děti přicházejí o svůj volný čas. Je možné, že i to má vliv na jejich školní úspěšnost.

Pochopitelně i rodinné propojení těmito opatřeními utrpělo. A utrpěla i obecně výchovná činnost školy. Už nejsou učitelé, kteří se zájemci podnikají botanické a mineralogické vycházky, učí děti základům zahradnictví nebo včelařství. Jsou učitelé schůzující, navštěvující školení a hlavně – spěchající, jako my všichni.

A teď vyvstává otázka: „Děláme pro děti vše dobře, promyšleně a k jejich prospěchu?“

--oOo--

Použitá literatura:

- Pamětnice děkanství holohlavského
- Poznámky Josefa Zemana
- Kronika města Smiřic

ing. Lubomír Kupka, kronikář Smiřic

„PÁRA“ ZNOVU VE SMÍŘÍCH

Na letošní rok připadá 130. výročí zahájení provozu na celé železniční trati z Pardubic až do Liberce. K tomuto významnému jubileu železnice bude uspořádána pojízdná výstava ve vagonech parní trakce.

V Hradci Králové bude tato výstava ve dnech 30. dubna až 2. května. V Jaroměři budete moci tuto výstavu shlédnout ve dnech 3. května až 4. května.

Ve dnech 2. května až 8. května budou jezdit mezi Pardubicemi a Libercem vlaky tažené parními lokomotivami. Vlaky budou jezdit podle normálního jízdního řádu. Informace o těchto spojích budou pro cestující na nádražích.

Přijďte se podívat hlavně s dětmi na stroje, které ještě v ne tak dávné době patřily k divům techniky a výkonem by ještě dnes dnešním strojům stačily. O spolehlivosti těchto strojů svědčí to, že i po více než padesáti letech služby mohou ještě sloužit. Obdiv a dík patří těm, kteří tyto stroje zachránili před likvidací a udržují je stále v provozuschopném stavu.

Nepřehlédněte tuto informaci a přijďte se také podívat na smiřické nádraží v uvedené dny začátku května.

Děti,

POZOR, ČERVENÁ!

Přesně tak se jmenuje soutěž, kterou vyhlašuje BESIP společně s ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČSR a dětskými časopisy Sluníčko, Mateřídouška, Ohníček a Pionýr, Českou státní pojišťovnou a s Domem československých dětí. Je to soutěž pro děti od čtyř do čtrnácti let a má vést děti k zamýšlení nad problematikou bezpečnosti dětí v dopravě.

I když dopravní výchově je věnována u nás velká pozornost (je i součástí výuky na školách), přesto výsledky nejsou uspokojivé, děti často dopravní předpisy nedodržují a nejde většinou o jejich neznalost. Často se naučené pravidlo nespojí v dětském vědomí s pocitem jeho samozřejmého dodržování a nestává se návykem. Kromě toho děti mnohem více než dospělí jednají impulsivně – podléhají okamžitým nápadům a podnětům a neuvažují o důsledcích svého jednání. Proto bezhlavě přeběhnou silnici za míčem nebo za kamarádem – při tom vědí, že se mají nejdříve řádně rozhlédnout. Jako chodci, cyklisté a později jako řidiči malých motocyklů často vědomě porušují pravidla silničního provozu.

Do našeho dnešního čísla Zpravodaje jsme zařadili povídání pro rodiče našich školáků:

Rozvoj automobilové dopravy – jak nákladní, tak i osobní – velmi příznivě ovlivňuje rozvoj našeho národního hospodářství a spokojenost nás, občanů. K těmto kladným ukazatelům se však pojí i negativní působení motorismu v silničním provozu – tj. neustálý růst dopravních nehod a jejich následků.

V silničním provozu však nejsou ohroženy všechny kategorie jeho účastníků stejně. Nejhůře na tom jsou nesporně chodci a cyklisté. A právě mezi tyto dvě kategorie – nejčastěji a nejhůře postižené – patří naše děti. Ve světovém průměru je 40 % všech smrtelných úrazů dětí způsobeno při dopravních nehodách.

V loňském roce děti – chodci způsobily ve Východočeském kraji 140 dopravních nehod – 1 dítě bylo usmrceno a 21 jich bylo těžce zraněno (údaje za rok 1987). Děti – cyklisté způsobily 100 dopravních nehod, při kterých bylo 74 dětí těžce zraněno.

Následky dopravních nehod dětí jsou velmi tragické. Postižení jsou rodiče dítěte, jeho učitelé, příbuzní a také řidič, který mnohdy nemůže nehodě zabránit. Ti všichni trpí následkem jediné dopravní nehody.

Jaké jsou nejčastější příčiny dopravních nehod zaviněných dětmi? Je to především neopatrné vstoupení do jízdní dráhy, nepozorné přecházení vozovky, dětská neukázněnost a nepozornost. Protože na prvním místě příčin všech nehod je člověk, na dalším místě stav vozidla nebo stav silnice, je nutná dopravní výchova všech obyvatel a zvláště výchova dětí.

Naše socialistická škola usiluje o výchovu komplexně rozvinuté osobnosti. Proto se i dopravní výchova stala součástí výchovně vzdělávacího procesu. Jejím cílem je připravit žáky k aktivní účasti v silničním provozu jako chodce a cyklisty, naučit je základním pravidlům silničního

provozu a rozvíjet jejich charakterové vlastnosti, které jsou v silničním provozu nezbytné – ukázněnost, rozvážnost, rozhodnost, ohleduplnost, odpovědnost atd.

I když dopravní výchova není v učebních osnovách jako vyučovací předmět, máme v učebnicích dostatek podnětů k dopravní výchově. Avšak základy dopravní výchovy se musí vytvářet v rodině. Postoj dítěte k dopravní kázní a k respektování dopravních pravidel jsou závislé i na vztahu rodičů k dopravní kázní. Rodiče totiž mohou svou ukázněností, dodržováním pravidel bezpečnosti silničního provozu jako chodci, cyklisté i automobilisté být svým dětem nejlepším příkladem. Je třeba si uvědomit, že tímto příkladem mohou být rodiče jak v kladném tak i v záporném smyslu. Při správné dopravní výchově dětí mohou být rodiče významným pomocníkem školy a učitelů v jejich práci. Stále se však nachází hodně dospělých, kteří si pletou chodníky kolem pošty, samoobsluhy, kadeřnictví a papírnictví se silnicí – to vše vidí děti cestou do a ze školy nebo z oken školy. V tomto případě veřejnost kazí výchovnou práci školy. Jedině jednotné působení rodiny, školy i veřejnosti může i v dopravní výchově přinést kladné výsledky.

Nastává období, kdy děti ve zvýšené míře začínají používat jízdní kola. Ze strany rodičů je třeba věnovat pozornost vybavení jízdních kol svých dětí. Zároveň je třeba děti nabádat ke zvýšené opatrnosti v silničním provozu – zvláště u nás ve Smiřicích není dopravní situace v důsledku rozsáhlé stavební i demoliční činnosti nejlepší.

Uvedme si několik důležitých úkolů pro rodiče při výchově k dopravní kázní svých dětí:

- Buďte v dopravě vždy příkladem svým dětem.
- V různých dopravních situacích vysvětľujte a komentujte odpovídajícím způsobem řešení těchto situací.
- Učte děti pravidla silničního provozu, zpočátku jako chodce, později i jako cyklisty a řidiče malých motorových jednostopých vozidel.
- Dohlížejte na technický stav dětských dopravních prostředků a učte děti o ně pečovat.
- Snažte se i se svými sousedy zajistit pro děti bezpečná místa pro jejich hry.
- Vysvětľujte dětem poslání veřejné bezpečnosti a úkoly jejich příslušníků v dopravě.
- Rozvíjejte zručnost a taktiku pohybu dětí v silničním provozu.
- Učte děti předvídat možnosti dopravních nehod a jak jim předcházet.
- Upozorňujte děti a mládež na závažnost dopravních nehod a případné trestní důsledky, které z ní vyplývají.

V loňském školním roce jsme pozvali do naší školy herce z pardubického divadla (vlevo) i příslušníky z dopravního oddělení VB na besedu o dopravní kázní a na seznámení s nejdůležitějšími pravidly silničního provozu.

Petr Rohlena, Základní škola Smiřice

A ještě výzva pro naše děti

Zúčastněte se ve škole soutěže Děti, pozor, červená! Namalujte obrázek, který bude souviset s bezpečností v dopravě. Všimněte si hlavně největších prohřešků dětí proti dopravním předpisům.

VÝZVA OBČANŮM

Vážení spoluobčané, soudružky a soudruzi,

rok 1989 je vyhlášen rokem zlepšování životního prostředí. Plně se přihlašujeme k této výzvě, neboť sami vidíme denně kolem sebe poházené papíry, nepořádek, nekázeň občanů a jejich lhostejnost.

Je jaro – každý řádný hospodář uklízí, zkrášluje své obydlí i jeho okolí. Nezapomínejme na prostory chodníků, rabátek, silnic před svými domy i na společná veřejná prostranství. Vždyť všichni chceme mít město, ve kterém žijeme, čisté a upravené.

K uložení odpadů slouží velkoobjemové kontejnery, které byly rozmístěny v našem městě i ve sloučených obcích. Větší množství odpadků bude odvezeno prostředky a silami Městského národního výboru.

Vážení spoluobčané,

přivítejme letošní 1. máj i oslavy 200 let školství ve Smiřicích v čistém a upraveném prostředí – se zelení a rozkvetlými květy.

Za pomoc a pochopení děkujeme!

Miloslav Koudelka, předseda MěstNV

OCENĚNÍ ŽENÁM

29. března 1989 se uskutečnilo v Hradci Králové při příležitosti 40. výročí založení Pionýrské organizace Socialistického svazu mládeže slavnostní plenární zasedání okresního výboru Českého svazu žen.

Na tomto zasedání byla základní organizaci Českého svazu žen ve Smiřicích

Ústředním výborem Českého svazu žen

udělena

PLAKETA ČESKÉHO SVAZU ŽEN

Plaketa byla udělena za trvale velmi dobrou práci. Za základní organizaci Českého svazu žen převzala toto ocenění místopředsedkyně svazu soudružka Miloslava Koudelková.

Při této příležitosti bylo předáno člence základní organizace ČSŽ ve Smiřicích soudružce Drahomíře Burešové

ČESTNÉ UZNÁNÍ

okresního výboru Českého svazu žen v Hradci Králové

za obětavou práci v Pionýrské organizaci Socialistického svazu mládeže.

Srdečně blahopřejeme a děkujeme za vzornou reprezentaci města Smiřic.

NAŠE REPORTÁŽ

Z KONFERENCE TĚLOVÝCHOVNÉ JEDNOTY SOKOL SMIŘICE

TJ Sokol Smiřice předložila na konferenci dne 25. února 1989 svým členům přehled o činnosti v minulém roce. Byla to věru bilance bohatá a radostná. Je namístě dát nahlédnout do dění jednoty též širší smiřické veřejnosti.

Konstatujeme hned na počátku, že v TJ Sokol byl úspěšně vyřešen tzv. generační problém, kdy starší odcházejí na zasloužený odpočinek a jejich místa zaujali mladí s kladným vztahem k tělovýchově. V tom vidíme záruku, že i v budoucnosti bude dostatek cvičenců a obětavých tělovýchovných pracovníků, jímž největší odměnou je radost z pohybu a rozjásané tváře cvičenců v tělocvičně i při veřejném vystoupení.

TJ Sokol má v současné době 320 členů – z toho 150 žáků a žákyň. Členstvo je zapojeno ve dvou odborech – ZRTV (základní rekreační tělovýchova) a turistickém. Dále je členstvo zapojeno ve dvou oddílech – tenisovém a kuželkářském.

Činnost TJ řídí jedenáctičlenný výbor dle plánu práce. Do schůzí výboru, které se konají pravidelně 1x v měsíci, jsou zváni předsedové jednotlivých oddílů, aby byla zajištěna vzájemná informovanost a koordinace.

Odbor ZRTV má 235 členů, z toho 218 členů aktivně cvičí v jednotlivých věkových skupinách. Ženské složky cvičí v pondělí a ve čtvrtek a mužské cvičí v úterý a pátek.

Nejmladší žákyně z 1.–2. třídy vedou cvičitelky: Lenka Vořechovská, Hana Schillerová a Jitka Jonášová. Mladší žákyně ze 3.–4. třídy cvičí pod vedením Věry Kvapilové, Aleny Knittelové a Emy Baborákové. Starší žákyně z 5.–6. třídy mají cvičitelky: Dagmar Řenčovou, Janu Janderovou a pomáhá jim Irena Bečková. Nejstarší žákyně 7. a 8. třídy mají na starosti: Zdena Chlupatá, Dana Jágrová a Iva Koubová. Cvičení žákyň se skládá ze základní gymnastiky a sportovních her. U těch nejstarších patří do cvičení džezgymnastika a aerobik. Ženy cvičí pod vedením cvičitelek: Emy Baborákové, Ivy Ibrmajerové, Hany Bočkové a Vladky Rohlenové džezgymnastiku a aerobik a pod vedením cvičitelky Marie Nešporové jógu.

Nově bylo zavedeno cvičení rodičů s dětmi v úterý pod vedením Dany Jágrové a Vladky Rohlenové.

Mladší žáci 1.–4. třídy cvičí pod vedením Petra Rohleny, Luboše Tuzara. Starší žáky vedou cvičitelé: Luděk Jandera, Pavel Hojdík a Milan Svoboda. Muže, kterých chodí ve srovnání s minulým rokem do cvičení více, vedou cvičitelé: Milan Plšek, Jaroslav Provazník a Miroslav Provazník.

Práce v odboru ZRTV se proti minulým letům značně zlepšila zásluhou nově ustanoveného výboru ZRTV. Je veden předsedou Luděkem Janderou a cvičitelským kolektivem vedeným náčelníci Emou Baborákovou a náčelníkem Jaroslavem Provazníkem.

Nejdůležitější akcí minulého roku byla tělovýchovná akademie uspořádaná při příležitosti 90. výročí založení TJ Sokol Smiřice.

Na programu této akademie byla vedle tělovýchovných a sportovních vystoupení uskutečněna beseda nad kronikou jednoty, kterou připravil Zdeněk Runkas. V besedě pohovořil smiřický rodák docent Vratislav Svatoň – spoluautor spartakiádní skladby mužů – o přípravách na celostátní spartakiádu.

Odbor turistiky má 27 členů – všichni jsou aktivními turisty. Svůj plán splnili 36 akcemi na více než 100 %. Činnost oddílu je kladně hodnocena okresním svazem turistiky v Hradci Králové. Ke 100. výročí založení

organizované turistiky bylo v Praze na slavnostním zasedání předáno manželům Jágrovým vrcholné ocenění – titul „Mistr republiky“. Dana Jágrová kromě toho obdržela čestný odznak ústředního výboru ČSTV.

Kuželkářský oddíl má 24 členy – z toho 20 aktivních sportovců. V loňském roce oslavili kuželkáři 50 let od vzniku oddílu. Je to jeden z nejstarších oddílů v ČSR. V průběhu roku propůjčuje oddíl svoje sportoviště – kuželník socialistickým organizacím na rekreační koulení a na podnikové turnaje. Tím získávají nemalý finanční obnos, kterým částečně kryjí výdaje na vlastní sportovní činnost. 800 brigádnických hodin věnovali hlavně výstavbě šaten a údržbě kuželníku.

Tenisový oddíl oslaví letos 60. výročí svého založení. Má 64 členů a z toho 43 aktivních hráčů. Vykazuje přírůstek o 14 členů. Přibyla hlavně mládež, což dokumentuje popularitu tohoto krásného sportu v naší veřejnosti.

Plán činnosti v roce 1988 byl v tenisovém oddílu silně poznamenán brigádnickou činností na rekonstrukci kurtů a výstavbě tolik potřebného sociálního zařízení. Je dokončena úprava hospodářské budovy. Je vybudována cvičná zeď, chodníky okolo kurtů a oplocení sportoviště. Členové oddílu odpracovali celkem 1220 brigádnických hodin. Při tom všem probíhala intenzivní činnost v tenisovém sportu a v péči o začínající hráče z řad mladých členů. Na tomto místě patří připomenout obětavou práci Ladislava Jirouska, Ladislava Černého, Josefa Kvapila a Pavla Šereše.

V celostátním žebříčku hráčů figurují i naši mladí tenisté: Katka Dvořáková, Vlastislava Svatoňová a Petr Šimon.

Svou tradici má již v tenisovém oddílu turnaj „Pamětníků“. V roce 1988 se konal již 12. ročník za účasti 19 hráčů. Ve skupině mladších získal prvenství Jiří Finek a vítězem v kategorii starších se stal Miroslav Sochor a to již potřetí za sebou.

Závěrem chceme poděkovat všem členům TJ Sokol za práci, kterou věnují své jednotě ať už jako tělocvikáři nebo sportovci či jako obětaví funkcionáři. Zvláště nutno vyzvednout a vysoce ohodnotit práci dobrovolných cvičitelů ve všech složkách – jak je vpředu uvedeno. Jde o činnost společensky velmi potřebnou a užitečnou, žel ne vždy patřičně doceněnou. Vždyť v tělovýchově se nejedná jen o pohybovou výchovu, ale i o výchovu v širším měřítku, která je dnes v zorném úhlu pozornosti stranických a státních orgánů i široké veřejnosti.

Zvláštního uznání zaslouží, jestliže se do práce v tělovýchově zapojí oba členové manželské dvojice: Ema a Radek Baborákovi, Jana a Luděk Janderovi, Dana a Jaroslav Jágrovi, Vladka a Petr Rohlenovi. Jsou i případy, kdy je zapojeno do práce v tělovýchově více členů jedné rodiny: rodina Provazníková, rodina Vořechovských.

Obracíme se také na rodiče dětí. Není pochyb o tom, že rodiče své děti milují. Stejně jako zajištění po stránce materiální, je pro vaše děti důležitá i stránka výchovná. Připomínáme v této souvislosti úryvek z projevu předsedy federální vlády soudruha Ladislava Adamce, který pronesl při příležitosti Mezinárodního dne žen na Pražském hradě:

„Základem prosperity státu, generační poslušnosti, lidské soudržnosti a vlasteneckého citění vždy byla a bude rodina. V pevnosti společenské rodinné buňky spočívá jistota naší země. Jen ve zdravém prostředí vzájemné úcty a podpory, stejné odpovědnosti obou rodičů za výchovu dětí vyrůstají našim národům důstojní nástupci.“

Vážení rodiče, ukažte i vy svým dětem cestu do tělocvičny, zapojte se s malými ratolestmi do cvičení rodičů s dětmi. Děti, jímž je od přírody dána touha po pohybu, budou později samy v této činnosti pokračovat.

Pomozte dle svých možností a schopností tělovýchovné jednotě Sokol Smiřice v práci cvičitelské a jiné – v práci určené v první řadě vašim dětem.

Výbor tělovýchovné jednoty Sokol Smiřice

Četli jsme za vás v Novém Hradecku:

Oldřich Hájek: Přísněji trestat neodpovědný přístup

V poslední době se v tisku stále častěji objevují různé příspěvky upozorňující na znečišťování životního prostředí. Případ rozestavěné kotelny Černožice–Smiřice je zářným příkladem toho, že se u nás o ekologii pouze mluví, ovšem bez efektu, protože jak by potom bylo možné, aby kompetentní orgány povolily stavbu takové investice, která nezaručuje plnění stanovených podmínek zpracovaného ekoprogramu? Kdy se již přistoupí k přísnému potrestání za špatná rozhodnutí zodpovědných pracovníků, byť třeba pracují na vyšším stupni řízení? Dokud se bude o životním prostředí jen mluvit, neodpovědné a „beztrestné“ jednání bude i nadále ohrožovat přírodu a zdraví nás všech.

Poznámka redakce: Při povolování stavby kotelny byla stanovena povinnost dodržet požadavky ekologie!

Těsně před uzávěrkou tohoto čísla jsme se dověděli a rádi zveřejňujeme:

V obřadní síni krajského města byly 13. března 1989 předány nejlepším dlouholetým dobrovolným pracovníkům Československého červeného kříže z okresu Hradec Králové při příležitosti 70. výročí této společenské organizace Čestná uznání Rady okresního národního výboru a bronzové plakety Za zásluhy o rozvoj okresu. Mezi oceněnými pracovníky Československého červeného kříže byl i dlouholetý předseda základní organizace ve Smiřicích (1973–1985) Jaromír Kupka:

RADA OKRESNÍHO NÁRODNÍHO VÝBORU V HRADCI KRÁLOVÉ

udělila

ČESTNÉ UZNÁNÍ A BRONZOVOU PLAKETU

ZA ROZVOJ OKRESU HRADEC KRÁLOVÉ

Předseda ONV

Tajemník ONV

Na plenárním zasedání okresního výboru Československého červeného kříže v Hradci Králové dne 8. března 1989 byla vyhodnocena za několikaleté soutěžní období velmi dobrá práce základní organizace Československého červeného kříže ve Smiřicích. Za odbornou činnost, za práci pro národní výbor a za dobře vedenou administrativu získala základní organizace ČSČK ve Smiřicích

ZLATOU PLAKETU

„VZORNÁ ZÁKLADNÍ ORGANIZACE ČSČK“

Na plenárním zasedání okresního výboru Národní fronty v Hradci Králové byla hodnocena činnost Národní fronty. Předseda městského výboru Národní fronty ve Smiřicích ing. Vítězslav Javůrek zde převzal

ČESTNÉ UZNÁNÍ OKRESNÍHO VÝBORU NÁR. FRONTY

za aktivní podíl při plnění volebního programu Národní fronty v roce 1988.

Předsednictvo Národní fronty ve Smiřicích vyhodnotilo 21. března 1989 práci jednotlivých společenských organizací ve Smiřicích a ve sloučených obcích za uplynulý rok 1988 a stanovilo toto pořadí:

1. místo – základní organizace Socialistického svazu mládeže v Holohlavech
2. místo – Svaz požární ochrany Holohlavy
3. místo – Český svaz žen ve Smiřicích
4. místo – Český rybářský svaz ve Smiřicích
5. místo – Tělovýchovná jednota Sokol Smiřice

POZOR NA JÍZDNÍ KOLA!

První jarní sluneční paprsky nás přímo vybízejí k projíždce na jízdním kole. Vzhledem k příznivému počasí se jezdilo dost i v zimě. Hlavní sezóna však teprve začíná. Kolo se nám opět stane vítaným dopravním prostředkem na cestách do práce i za zábavou.

Někteří z nás si možná pro nastávající sezónu zakoupili nové jízdní kolo. Jiní si dávají do pořádku kola starší. Naskytá se však otázka – kdo v této souvislosti pomyslel také na zakoupení bezpečnostního zámku? Pokud bychom měli odpovědět upřímně – statistika krádeží kol tomu nasvědčuje – jen málokterí občané zajišťují svůj dopravní prostředek proti krádeži. Pokud mají starší kolo, spoléhají na to, že jejich kolo zůstane bez povšimnutí. Je třeba si však uvědomit, že zlodějům kol nejde vždy pouze o kola nová. Kolo často potřebují jen k tomu, aby se dopravili na potřebné místo. K takovému svezení stačí i staré a nevzhledné kolo, kterého se potom zbaví jednoduše tak, že jej hodí do příkopu.

Situace s krádežemi kol ve Smiřicích a jejich okolí není sice nijak alarmující, nebylo by však vůbec správné zbytečně polevovat v pozornosti. Namátková kontrola příslušníků Veřejné bezpečnosti ve Smiřicích např. odhalila značné rezervy v zajišťování kol v kolárnách panelových domů. Během třiceti minut noční obchůzky bylo napočítáno 84 nezajištěných jízdních kol.

Co říci na závěr? Nepřidělávejme zbytečně svou neopatrností nepříjemnosti sobě – opatřit si nové kolo není jednoduchá ani laciná záležitost. Navíc přiděláváme zbytečnou práci příslušníkům Veřejné bezpečnosti, kteří se musí tímto problémem zabývat.

Přeji všem občanům Smiřic, Holohlav i Rodova co nejvíce pěkných projížděk na jízdních kolech.

Okresní správa SNB Hradec Králové
ppor. JUDr. M. Tuzar

bjektivem

Sérií dalších šesti fotografií Václava Prostředníka vás zveme znovu na exkurzi do bývalého mlýna a šrotovny. V době vydání Zpravodaje bude zřejmě stavba zcela rozebrána. Jen díky těmto fotografiím zůstane zachován dokument o díle, které dříve patřilo neodmyslitelně ke Smiřicím. Život jde dále a na tomto uvolněném prostoru vyrostou nové domy s tolik potřebnými byty – bude to sídliště Smiřice–Sever.

NĚKOLIK ZPRÁV REDAKČNÍ RADY:

Počet odběratelů Zpravodaje se dále rozrostl a náklad stoupl na 650 výtisků. Díky tomu, že si někteří předplatitelé nechávají posílat Zpravodaj poštou, ubylo stížností na nedodání Zpravodaje.

Ve Zpravodaji otiskujeme pouze zprávy, které jsme obdrželi od pracovníků národního výboru, kronikářů, pracovníků společenských organizací. Znovu upozorňujeme, že není v možnostech redakční rady ověřovat přesnost daných zpráv. Prosíme touto cestou, aby nám přispěvatelé předávali zprávy pouze přesné a ověřené. Podle praxe z ostatních redakcí budeme otiskovat jen ty příspěvky, které budou u jednotlivce podepsány a u organizace navíc opatřeny razítkem organizace. Bude platit nadále zásada – na vaše výslovné přání opatříme článek jen značkou, nebo jej uveřejníme bez označení.

Příští číslo Zpravodaje vyjde již za měsíc a bude celé věnováno významnému výročí školství ve Smiřicích – 200. výročí zahájení pravidelného vyučování. Bude tu uvedena historie školství ve Smiřicích a v Holohlavech od 16. století do dneška. Protože očekáváme ve Smiřicích návštěvu bývalých učitelů i žáků, bude náklad tohoto čísla zvýšen na 1000 kusů. Součástí těchto oslav bude den otevřených dveří ve škole, akademie žáků základní školy, Mezinárodní den dětí ve Smiřicích i v Holohlavech, setkání rodáků, promítání filmů, koncert dechovky lidové školy umění a další. To vše se uskuteční ve dnech 2.–4. června tohoto roku. V příštím Zpravodaji bude podrobný program oslav.

ZPRAVODAJ Smiřic, Holohlav a Rodova vydává Městský národní výbor ve Smiřicích

Evidenční číslo 10/89.

Řídí redakční rada – odpovědný redaktor: Miroslav Volák

Grafická úprava: Růžena Knapová, Milena Seidlová.

Vychází nepravidelně 5x ročně.

Příspěvky zasílejte na adresu Městské kulturní středisko, Smiřice.

Tiskne: AGRODAT, Nové Město nad Cidlinou – 408/89

Cena jednoho výtisku je 3,- Kčs. Uzávěrka 4. čísla bude 20. dubna – bude věnováno škole.

Náklad 650 výtisků.